

Matematika EP1 vizsga, 2021. jan. 22.

Kérem, hogy a dolgozat elejére írja: „Az alábbi dolgozatot önállóan, külső segítség nélkül készítem.” Majd írja ezt alá.

Az elkészített dolgozatot kérem pdf formátumban feltölteni a <https://edu.epitesz.bme.hu/> oldalon a Matematika EP1 – BMETE90AX33 mappában a 4. vizsgához.

Integrálási feladatok (kritérium: a sikeres vizsgához az alábbi három feladatból legalább 6 pontot el kell érni)

1. Mennyi az

$$\int \frac{x^2 - 3x + 3}{1 - x} dx$$

határozatlan integrál értéke?

1. Mennyi az

$$\int \frac{x^2 - 5x}{2 - x} dx$$

határozatlan integrál értéke?

1. Mennyi az

$$\int \frac{8x - 4x^2}{2x - 3} dx$$

határozatlan integrál értéke?

2. Számítsuk ki az

$$\int_0^2 \left(\frac{e^x}{(3 - e^x)^2} - 7x^6 + x - 1 \right) dx$$

határozott integrált.

2. Számítsuk ki az

$$\int_{-1}^1 \left(\sinh x \sqrt{\cosh x + 7} + x^{11} - 8x \right) dx$$

határozott integrált.

2. Számítsuk ki az

$$\int_{-1}^0 (1 + (e^x + 4)^4 e^x - x^6) dx$$

határozott integrált.

3. Tekintsük az $f(x) = 1 + \sin x$ függvény grafikonjának két szomszédos zérushelye közé eső darabját. Mennyi annak a forgástestnek a térfogata, amelyet a fenti görbe x tengely körüli megforgatásával kapunk? Segítség: a behelyettesítés után végezzük el a négyzetre emelést, majd a kapott kifejezést tagonként integráljuk a $\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2}$ összefüggés felhasználásával.

3. Tekintsük az $f(x) = 1 + \cos x$ függvény grafikonjának két szomszédos zérushelye közé eső darabját. Mennyi annak a forgástestnek a térfogata, amelyet a fenti görbe x tengely körüli megforgatásával kapunk? Segítség: a behelyettesítés után végezzük el a négyzetre emelést, majd a kapott kifejezést tagonként integráljuk a $\cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$ összefüggés felhasználásával.

Számítási feladatok

4. Keressünk az \mathbb{R}^3 térben három egymásra páronként merőleges vektorból álló bázist az alábbiak szerint. Legyen $\underline{v}_1 = (1, 1, 1)$ és $\underline{u} = (1, 2, 3)$. Bontsuk fel az \underline{u} vektort a \underline{v}_1 -gyel párhuzamos és rá merőleges komponensek összegére. A merőleges komponenst jelöljük \underline{v}_2 -vel. A harmadik merőleges vektort a $\underline{v}_3 = \underline{v}_1 \times \underline{v}_2$ vektoriális szorzatként állítsuk elő.

4. Keressünk az \mathbb{R}^3 térben három egymásra páronként merőleges vektorból álló bázist az alábbiak szerint. Legyen $\underline{v}_1 = (1, 1, 1)$ és $\underline{u} = (3, 2, 1)$. Bontsuk fel az \underline{u} vektort a \underline{v}_1 -gyel párhuzamos és rá merőleges komponensek összegére. A merőleges komponenst jelöljük \underline{v}_2 -vel. A harmadik merőleges vektort a $\underline{v}_3 = \underline{v}_1 \times \underline{v}_2$ vektoriális szorzatként állítsuk elő.

5. Diagonalizáljuk az

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$$

mátrixot, azaz írjuk fel $A = PDP^{-1}$ alakban, ahol D diagonális mátrix. Számoljuk ki a P^{-1} inverzmátrixot is.

5. Diagonalizáljuk az

$$A = \begin{pmatrix} 4 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$$

mátrixot, azaz írjuk fel $A = PDP^{-1}$ alakban, ahol D diagonális mátrix. Számoljuk ki a P^{-1} inverzmátrixot is.

5. Diagonalizáljuk az

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$$

mátrixot, azaz írjuk fel $A = PDP^{-1}$ alakban, ahol D diagonális mátrix. Számoljuk ki a P^{-1} inverzmátrixot is.

6. Mennyi az

$$a_n = \left(\frac{3 - 8n + n^2}{5n + 2n^2 + 1} \right)^{3n-4}$$

sorozat határértéke?

6. Mennyi az

$$a_n = \left(\frac{5 + 3n - 2n^2}{4 - n^2} \right)^{n+5}$$

sorozat határértéke?

6. Mennyi az

$$a_n = \left(\frac{1 + 3n + n^2}{n^2 - 4} \right)^{1-n}$$

sorozat határértéke?

Elméleti feladatok

7. (a) Az \mathbb{R}^3 térben milyen lehet két sík kölcsönös helyzete? Minden lehetséges esetben adjuk meg, hogy a két sík egyenletéből alkotott lineáris egyenletrendszernek hány megoldása van.
- (b) Határozzuk meg a $2x - 3y + z = 5$ és $-4x + 6y - 2z = 0$ síkok kölcsönös helyzetét, és vizsgáljuk meg, hány megoldása van a megfelelő egyenletrendszernek. Az egyenletrendszer megoldást nem kell felírni.
7. (a) Az \mathbb{R}^3 térben milyen lehet két sík kölcsönös helyzete? Minden lehetséges esetben adjuk meg, hogy a két sík egyenletéből alkotott lineáris egyenletrendszernek hány megoldása van.
- (b) Határozzuk meg a $x + 2y - 2z = 3$ és $-2x - 4y + 4z + 6 = 0$ síkok kölcsönös helyzetét, és vizsgáljuk meg, hány megoldása van a megfelelő egyenletrendszernek. Az egyenletrendszer megoldást nem kell felírni.

8. Az alábbi lépésekben mutassuk meg, hogy az $f(x) = \sin(1/x)$ függvénynek nem létezik a határértéke $x_0 = 0$ -ban. Értelmezzük az

$$x_n = \frac{1}{\frac{\pi}{2} + n2\pi}, \quad \tilde{x}_n = \frac{1}{-\frac{\pi}{2} + n2\pi}$$

sorozatokat. Számoljuk ki a $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$ és $\lim_{n \rightarrow \infty} \tilde{x}_n$ sorozat-határértékeket. Számoljuk ki az $f(x_n)$ és $f(\tilde{x}_n)$ függvényértékeket, majd vonjunk le következtetést az $f(x)$ függvény x_0 -beli határértékének létezésére.

8. Az alábbi lépésekben mutassuk meg, hogy az $f(x) = \cos(1/x)$ függvénynek nem létezik a határértéke $x_0 = 0$ -ban. Értelmezzük az

$$x_n = \frac{1}{n2\pi}, \quad \tilde{x}_n = \frac{1}{\pi + n2\pi}$$

sorozatokat. Számoljuk ki a $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$ és $\lim_{n \rightarrow \infty} \tilde{x}_n$ sorozat-határértékeket. Számoljuk ki az $f(x_n)$ és $f(\tilde{x}_n)$ függvényértékeket, majd vonjunk le következtetést az $f(x)$ függvény x_0 -beli határértékének létezésére.

9. Alkalmazható-e a Rolle-féle középértéktétel a $[0, 1]$ intervallumon az alábbi függvényekre? Ha igen, mutassunk olyan pontot a $[0, 1]$ intervallumban, amelyben az adott függvény rendelkezik a tétel által garantált tulajdonsággal. Ha nem, adjuk meg, hogy a tétel melyik feltétele sérül.

- $f(x) = 1 - x$;
- $g(x) = \sin(\pi x)$;
- $h(x) = \cos(\pi x)$;
- $i(x) = \operatorname{tg}(\pi x)$;
- $j(x) = 0$;
- $k(x) = (x - 3)(x + 2)$;
- $l(x) = |1 - 2x|$.

Minden feladat 7 pontos.